
REDAKSJONELT

Langsamt, meget langsomt, går det opp for lokale myndigheter på kommune og fylkesplan at stein- og mineralsamling kanskje kan være noe å satse på. Lokale initiativ blir lyttet til, og noen får endatil bistand og teknisk hjelp til å komme videre. Noen klarer å få til meget bra resultater. Se til Fossheim Steinsenter i Lom. Her har Torgeir Garmo og familie klart å skape noe som vi alle kan være litt stolte av. Dette har vært mulig fordi de fysiske forutsetningene har vært tilstede. Og bak det hele har det stått et menneske med en visjon og et langsiktig mål. Ved hardt og målrettet arbeid samt innsats av betydelig kapital framstår stedet idag som en mønsterinstitusjon. Det være seg om man legger en nasjonal eller internasjonal målestokk til grunn. En annen faktor som har gjort dette prosjektet til en suksess så langt, er det symbiotiske (samliv til felles beste) forholdet til det stein/minerall/amatørgeologiske miljøet. Noen mener at dette forholdet har vært skjeivt, men de fleste har vel den oppfatning at det har vært tatt og gitt med en rimelig balanse.

En annen suksess som mange bør lære av er stiftelsen Norsk Bergverksmuseum på Kongsberg. Under ledelse av Fred Steinar Nordrum framstår dette tiltaket som helstøpt, solid og ærlig. Museet, samlingene og tilliggende herligheter er til ren glede for stein- og gruvemiljøet, samt titusener av vanlige turister hver eneste år.

I dette bladets spalter har vi hatt gående en debatt om kommersielle og turistmessige tiltak på steinfronten. Noen konklusjon på denne debatten er det altfor tidlig å trekke, den får gå videre og forhåpentligvis bevege seg bort fra det spesielle til det almengyldige før STEIN vil våge seg på noe slikt. Men en ting står klart for oss, amatørgeologer/mineralsamlere vil ikke finne seg i å bli holdt opp ned etter buksebeina til kronene, D-marken eller dollarene raser ned i pukken til mer eller mindre «oppfinnsome» grunneiere. Stein for brød mottar vi gjerne, men vi betaler ikke for hva som helst av stein.

Vi er overbevist om at det på dette feltet ligger et betydelig potensiale for turistnæringen i Norden. Vi prøvde i fjor å forklare dette for markedssjefen i NORTRA i forbindelse med markedsføringen av NAGS-messa på Kongsberg. Vi forsto at vi ikke ble forstått. Det kan imidlertid ha vært vår egen skyld. At det må tunge pedagogiske hjelpemidler til overfor nevnte instans skjønnte vi først da vi fikk brev derfra nylig. Litt ros skal NORTRA likevel ha, – de tok seg tid til å si opp abonnementet skriftelig.

Vi vil spå at i løpet av noen år vil det være mange som vil forsøke seg på dette markedet. Mange kommuner som har et hull i bakken og et enda større hull i kommunekassa, vil lett komme på den ideen at ut av gamle gruehull skal det komme «gull» i en eller annen form. Oppgitte gruver, skjerp og steinbrudd vil bli forsøkt sparket liv i. Vi har sett lekeland, badeland, moroland og risteland. Får vi nå steinland, krystalland, gruveland? Vi er skeptiske i

REDAKSJONELT

utgangspunktet, og redde for at noen har forestillinger om at dette kan være en rask måte å gjøre noen skillinger på. Det kan være det, men dette markedet er grovt sett to-delt. Et felt er «steinland» rettet mot ordinær masseturisme, et annet felt er stein/mineralsamlermarkedet. Det sistnevnte området er svært trangt, og må nødvendigvis støtte seg på besøkende både fra inn- og utland. Dette er et kresent publikum, som ikke vil la seg by hva som helst. Men som, hvis de blir tilbudt et skikkelig og ærlig opplegg, sikkert er villig til å betale godt for seg. Gode tiltak er det et dokumentert behov for. Ved god omtale samlere imellom, og med «produktmeldinger» i nasjonale og internasjonale tidsskrifter, vil slikt bli raskt kjent i miljøet. Små markedsføringsutgifter med andre ord.

Vi vet at det er ting på gang. Og for å vise at vi er positive i utgangspunktet, velger vi å tro at det er seriøse grunneiere, kommuner og forskningsinstitusjoner som står bak. Det lille vi har sett av prosjektet tyder på at de tar stein- og mineralleting på alvor. Og at motivet er å skape et gjennomarbeidet og godt tilbud som kan gi en rimelig fortjeneste. Og her snakker vi om offisiell fortjeneste som synes, ikke om smånuskete, svarte penger som varsomt og lett overrisler terrenget, slik det er vanlig nå. Det ser også ut til at de som vil sette i gang noe nå er villig til å finne ut av hvilke krav steinsamlermiljøet setter til slike foretak. Den debatt som pågår i våre spalter om dette har klarlagt en del. Det viser også at skal noen inn på dette markedet, går veien om organisasjoner som NAGS eller SARF og det som finnes av steinblader, – STEIN.

Vi bruker og lar oss gjerne bruke i slike kommersielle sammenhenger, ettersom bra tiltak vil tjene våre lesere. Men gratis skal det likevel ikke være å bruke oss. Det koster tross alt å holde en viss standard – og det skal koste litt for dem som vil tjene penger på oss også!

Det er ingen grunn for foreninger, «forbund» eller STEIN til å stå med lua i handa! God tur – god sommer!

Trykkfeil! Vi har fått en del reaksjoner på alle de trykkfeil som stadig skjemmer bladet. I nr. 1 '90 var det ekstra ille, det må vi bare medgi. Vi vil ikke fraskrive oss ansvaret for dette, men det er slik at på slutten, like før vi skal levere til trykking har det lett for å bli fryktelig travelt. I sakens anledning har vi foretatt oss noe. Vi håper å unngå de mest opplagte. Slik som egennavn med liten forbokstav, olblige for oblige (og vi som er så flinke i fransk), fader for fadder, tenket for tenkte, skiffer for skifer osv, etc, mm. Men de som jakter på denslags vil neppe jakte forgjeves i framtida heller. Forhåpentligvis er denne utgaven noe bedre enn den forrige med hensyn til trykkfeil?

Redaksjonen avsluttet 6.5.90. ghw